

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 31.07.2003 Časová verzia predpisu účinná od: 01.08.2003 do: 14.08.2007

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

310

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 9. júla 2003

o opatreniach na tlmenie klasického moru hydiny

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje opatrenia, ktoré sa použijú pri vypuknutí choroby klasického moru hydiny. Týmto nariadením nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.¹⁾ Toto nariadenie sa nepoužije, ak sa zistí klasický mor hydiny u iných druhov vtákov; v takom prípade Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) oznámi Európskej komisii, aké opatrenia prijíma.

§ 2

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

a) infikovanou hydinou všetka hydina,²⁾

1. u ktorej bol vyšetrením vo schválenom laboratóriu³⁾ podľa prílohy č. 2 úradne potvrdený klasický mor hydiny alebo

2. u ktorej, ak ide o druhé ohnisko alebo ďalšie ohniská, boli zistené klinické príznaky alebo posmrtné (postmortálne) zmeny svedčiacie o tom, že ide o klasický mor hydiny,

b) hydinou podozrivou z infekcie všetka hydina vykazujúca klinické príznaky alebo posmrtné (postmortálne) zmeny, ktoré poukazujú na možné podozrenie na prítomnosť klasického moru hydiny, alebo akákoľvek hydina, u ktorej bola preukázaná prítomnosť vírusu klasického moru hydiny typu A subtypu H5 alebo H7,

c) hydinou podozrivou z kontaminácie všetka hydina, ktorá mohla prísť priamo alebo nepriamo do kontaktu s vírusom klasického moru hydiny alebo vírusom klasického moru hydiny typu A subtypu H5 alebo H7,

d) príslušným úradom príslušný orgán veterinárnej správy,⁴⁾

e) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár ustanovený príslušným orgánom.⁵⁾

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadení,⁶⁾ ktorým sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1 tohto nariadenia.

§ 3

Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ je povinný podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny v Slovenskej republike okamžite hlásiť hlavnému veterinárnemu lekárovi Slovenskej republiky (ďalej len „hlavný veterinárny lekár“).

§ 4

(1) V chove,⁸⁾ v ktorom bolo vyslovené podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny, začne úradný veterinárny lekár bezodkladne úradné vyšetrovanie s cieľom potvrdiť alebo vylúčiť prítomnosť klasického moru hydiny; predovšetkým odoberie alebo dá odobrať vhodné vzorky na laboratórne vyšetrenie.

(2) Ak veterinárny lekár oznámi⁹⁾ podozrenie z infekcie podľa odseku 1 príslušnému orgánu veterinárnej správy,⁷⁾ zabezpečí v chove úradný dozor a nariadi predovšetkým, aby

- a) bol vykonaný súpis všetkých kategórií hydiny v chove; v každej kategórii presný záznam o počte uhynutých zvierat, zvierat s klinickými príznakmi a hydiny bez príznakov; súpis musí obsahovať počty vyliahnutej hydiny a celkový počet uhynutej hydiny, ku ktorému došlo počas obdobia podozrenia z infekcie; údaje v týchto záznamoch a súpisy musia byť vedené sústavne a pri každej návšteve musia byť na požiadanie predložené, aby boli kontrolovateľné,
- b) bola všetka hydina v chove držaná vo svojich ustajňovacích priestoroch alebo v iných vymedzených priestoroch tak, aby bola zabezpečená jej izolácia bez možného kontaktu s inou hydinou,
- c) boli zakázané presuny hydiny z príslušného chovu alebo do príslušného chovu,
- d) schváleniu príslušnému orgánu veterinárnej správy⁷⁾ podliehal
 1. pohyb osôb, iných zvierat ako v písmene c) a dopravných prostriedkov z príslušného chovu alebo do príslušného chovu,
 2. presun hydinového mäsa alebo zabitej hydiny, krmiva pre zvieratá, materiálu, odpadov, výkalov, podstielky, hnoja alebo všetkého, čím môže byť prenášaný vírus klasického moru hydiny,
- e) bol z chovu zakázaný odsun vajec s výnimkou tých vajec, ktoré sú odosielané priamo do schváleného zariadenia na spracovanie alebo oštiepenie vaječných produktov v súlade s osobitným predpisom¹⁰⁾ a sú odsunované v súlade s povolením vydaným príslušným orgánom veterinárnej správy.⁷⁾ Toto povolenie musí vyhovovať požiadavkám uvedeným v prílohe č. 2,
- f) boli vo vchodoch a východoch z budov, v ktorých je ustajnená hydina, ako aj vo vchodoch do chovu a východoch z chovu umiestnené vhodné dezinfekčné rohože alebo dezinfekčné brody,
- g) bolo urobené epizootologické šetrenie podľa § 7.

(3) Vlastník alebo držiteľ hydiny v každom chove podozrivom z kontaminácie ešte pred uvedením úradných opatrení uvedených v odseku 2 do platnosti vykoná všetky vhodné opatrenia tak, aby boli v súlade s ustanoveniami odseku 2 písm. a) až f).

(4) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ môže ktorékoľvek z opatrení uvedených v odseku 2 použiť aj na iné chovy v prípade, že ich lokalizácia, topografia alebo ich kontakty s chovom, pre ktorý bolo vyslovené podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny, dáva dôvod na podozrenie z možného nakazenia.

(5) Opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2 nebudú zrušené, ak nebude úradným veterinárnym lekárom vylúčené podozrenie z infekcie klasického moru hydiny.

§ 5

(1) Ak sa v chove úradne potvrdí klasický mor hydiny, príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ nariadi na doplnenie opatrení uvedených v § 4 ods. 2 vykonanie týchto opatrení:

- a) bezodkladne na mieste usmrtiť všetku hydinu v chove; uhynutá alebo usmrtená hydina a všetky vajcia musia byť zneškodnené tak, aby sa znížilo riziko šírenia choroby na minimum,
- b) zneškodniť alebo vhodne ošetriť všetok materiál a všetky odpady, ktoré môžu byť kontaminované, ako sú krmivá, podstielka a hnoj podľa inštrukcií úradného veterinárneho lekára tak, aby bola zaručená deštrukcia vírusu klasického moru hydiny,
- c) vyhľadať a zničiť v súlade s bodom b) hydínové mäso pochádzajúce zo zvierat z príslušného chovu, ktoré bolo získané zabitím v období predpokladanej inkubačnej doby choroby,
- d) vyhľadať a zničiť v súlade s bodom b) násadové vajcia znesené v období predpokladanej inkubačnej doby, ktoré boli expedované z chovu, pričom hydina už vyliahnutá z týchto vajec musí byť úradne vyšetrená; vyhľadať a neškodne zničiť konzumné vajcia znesené v predpokladanej inkubačnej dobe, ktoré boli expedované z chovu, s výnimkou tých, ktoré boli pred expedíciou dezinfikované podľa pokynov úradného veterinárneho lekára,
- e) po vykonaní činností uvedených v písmenách a) a b) a v súlade s § 11 urobiť očistu a dezinfekciu budov využívaných na ustajnenie hydiny, ich okolia, dopravných prostriedkov a všetkého materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný,
- f) po vykonaní činností uvedených v písmene e) ponechať budovy pre hydinu depopulované z nákazových dôvodov najmenej 21 dní pred ďalším zástavom hydiny,
- g) vykonať epizootologické šetrenie podľa § 7.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ môže rozšíriť opatrenia uvedené v odseku 1 na ďalšie susedné chovy v prípade, ak ich lokalizácia alebo kontakt s chovom, kde bola choroba potvrdená, dovoľujú vysloviť podozrenie na možnú kontamináciu pôvodcom ochorenia.

§ 6

Ak sú v chove dva oddelené krdle¹¹⁾ alebo viac, môže štátna veterinárna a potravinová správa na základe odborných kritérií poskytnúť výnimku z požiadaviek § 5 ods. 1 u zdravých krdľov infikovaného chovu, ak úradný veterinárny lekár potvrdí, že prevádzka u týchto krdľov dáva záruky, že sú krdle úplne oddelené vzhľadom na ustajnenie, ošetrovanie a kŕmenie tak, že sa vírus nemôže šíriť z jedného krdľa na druhý.

§ 7

(1) Epizootologické šetrenie zahŕňa

- a) prieskum dĺžky obdobia, počas ktorého mohol byť v chove prítomný vírus klasického moru hydiny,
- b) zistenie možného zdroja klasického moru hydiny v chove a vylúčenie ďalšieho chovu hydiny, ktorý by mohol byť infikovaný alebo kontaminovaný z rovnakého zdroja,
- c) preverenie pohybu osôb, hydiny a iných zvierat, dopravných prostriedkov, vajec, mäsa, kadáverov a všetkého materiálu alebo všetkých látok, ktorými by mohol byť prenášaný vírus klasického moru hydiny z príslušného chovu alebo do príslušného chovu.

(2) Hlavný veterinárny lekár vymenuje na koordináciu všetkých nevyhnutných postupov pri eradikácii klasického moru hydiny v čo najkratšom čase a na vykonanie epizootologického šetrenia národnú odbornú komisiu.

§ 8

(1) Ak úradný veterinárny lekár nadobudne podozrenie, že hydina v niektorom chove môže byť kontaminovaná v dôsledku pohybu osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, v príslušnom chove nariadi úradný dozor podľa odseku 2.

(2) Cieľom úradného dozoru je okamžite objasniť každé podozrenie z klasického moru hydiny, vykonať súpis a kontrolovať všetky presuny hydiny, ako aj prípadne pristúpiť na vykonanie opatrení uvedených v odseku 3.

(3) Ak bol v chove nariadený úradný dozor podľa odsekov 1 a 2, príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ zakáže odsun hydiny z chovu, ak nejde o priamy prevoz na bitúnok pod úradným dohľadom na účel jej okamžitého zabitia. Pred vydaním takéhoto povolenia úradný veterinárny lekár musí vykonať klinické vyšetrenie všetkej hydiny, ktoré vylúči prítomnosť klasického moru hydiny v chove. Obmedzenie presunov podľa tohto odseku nariadi príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ na dobu 21 dní začínajúc posledným dňom novej kontaminácie; toto obmedzenie môže skrátiť minimálne na sedem dní.

(4) Ak príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ rozhodne, že to podmienky v chove umožňujú, môže opatrenia uvedené v tomto paragrafe obmedziť na časť chovu a na hydinu, ktorá sa v tejto časti chovu nachádza, s podmienkou, že ustajnenie, ošetrovanie a kŕmenie tejto hydiny je úplne oddelené a zabezpečené iným obsluhujúcim personálom.

§ 9

(1) Po úradnom potvrdení diagnózy klasického moru hydiny príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ určí okolo infikovaného chovu ochranné pásmo s minimálnym polomerom tri kilometre, ktoré je zároveň súčasťou pásma dohľadu s minimálnym polomerom desať kilometrov. Vymedzenie pásiem musí zohľadniť geografické, administratívne, ekologické a epizootologické faktory vzťahujúce sa na klasický mor hydiny a na technické prostriedky kontroly.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ vykoná v ochrannom pásme opatrenia, ktoré musia obsahovať

- a) identifikáciu všetkých chovov hydiny vo vnútri pásma,
- b) pravidelné kontroly všetkých chovov hydiny, klinické vyšetrenie príslušnej hydiny, v prípade potreby aj odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie; o všetkých kontrolách a o všetkých zisteniach musia byť urobené záznamy,
- c) dozor nad všetkou hydinou v miestach jej ustajnenia alebo na inom mieste, ktoré umožňuje jej izoláciu,
- d) použitie vhodných dezinfekčných prostriedkov pri vstupoch a výstupoch z chovov,
- e) kontrolu činnosti osôb, ktoré manipulujú s hydinou, s kadávermi hydiny a s vajcami, ako aj kontrolu dopravných prostriedkov prevážajúcich hydinu, kadávery a vajcia vo vnútri pásma; preprava hydiny cez ochranné pásmo je zakázaná s výnimkou prepravy po diaľniciach alebo železničných tratiach,
- f) zákaz odsunu hydiny a násadových vajec z chovov, v ktorých sa nachádzajú, s výnimkou, ak príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ povolil odsuny

1. hydiny na okamžité zabitie na bitúnkoch, ktoré sú umiestnené v ochrannom pásme, alebo ak to nie je možné, do iných bitúnkov umiestnených mimo ochranného pásma, určených štátnou veterinárnou a potravinovou správou; mäso z tejto hydiny musí byť označené špeciálnym označením zdravotnej neškodnosti podľa osobitného predpisu,¹²⁾
 2. jednodňových kurčiat alebo znáškových kuríc do chovu, ktorý je umiestnený v pásme dohľadu a v ktorom nie je žiadna iná hydina; v tomto chove musí byť nariadený úradný dozor podľa § 8 ods. 2,
 3. násadových vajec do liahne určenej príslušným orgánom veterinárnej správy⁷⁾ s podmienkou, že vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať,
 4. uvedené v bodoch 1., 2. a 3., ktoré musia byť vykonané priamo pod veterinárnou kontrolou¹³⁾ a môžu byť povolené len po zdravotnej kontrole chovu úradným veterinárnym lekárom; použité dopravné prostriedky musia byť vyčistené a dezinfikované pred ich použitím aj po ich použití,
- g) zákaz vyvážania alebo rozhadzovania použitej podstielky a hnoja hydiny bez povolenia,
- h) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo iných vtákov.

(3) Opatrenia v ochrannom pásme možno zrušiť najskôr 21 dní po vykonaní mechanickej očisty a dezinfekcie v infikovanom chove v súlade s § 11; ochranné pásmo sa po zrušení opatrení stáva súčasťou pásma dohľadu.

(4) V pásme dohľadu príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ vykoná

- a) identifikáciu všetkých chovov hydiny v pásme dohľadu,
- b) kontrolu presunov hydiny a násadových vajec vo vnútri pásma dohľadu,
- c) zákaz presunov hydiny mimo pásma dohľadu počas prvých 15 dní s výnimkou priameho presunu na bitúvky, ktoré sú umiestnené mimo pásma dohľadu a ktoré sú určené štátnou veterinárnou a potravinovou správou; mäso z tejto hydiny musí byť označené špeciálnym označením zdravotnej neškodnosti podľa osobitného predpisu,¹²⁾
- d) zákaz presunov násadových vajec mimo pásma dohľadu s výnimkou presunov do liahne určenej príslušným orgánom veterinárnej správy⁷⁾ s podmienkou, že vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať,
- e) zákaz presunu použitej podstielky a hnoja hydiny mimo pásma dohľadu,
- f) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo iných vtákov,
- g) bez dotknutia ustanovení uvedených v bodoch a) a b) zákaz presunov hydiny s výnimkou prepravy po diaľniciach alebo železničných tratiach.

(5) Opatrenia v ochrannom pásme možno zrušiť najskôr 30 dní po vykonaní mechanickej očisty a dezinfekcie v infikovanom chove v súlade s § 11.

(6) Ak ochranné pásmo a pásmo dohľadu zahŕňujú územie v správe viacerých príslušných orgánov veterinárnych správ,⁷⁾ tieto orgány správ po vzájomnej dohode vymedzia pásma uvedené v odseku 1.

(7) Ak pásma zahŕňujú územie viacerých členských štátov,¹⁴⁾ štátna veterinárna a potravinová správa spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov na účel vymedzenia pásiem.

§ 10

(1) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ určí trasy premiestňovania vajec a hydiny.¹⁵⁾

(2) Vlastník alebo držiteľ je povinný poskytnúť na požiadanie príslušného orgánu veterinárnej správy⁷⁾ informácie týkajúce sa prísunov a odsunov hydiny a vajec do jeho chovu alebo z jeho chovu.¹⁵⁾

(3) Každá fyzická osoba alebo právnická osoba vykonávajúca prepravu alebo obchod s hydinou alebo vajcami musí príslušného orgánu veterinárnej správy⁷⁾ na vyžiadanie poskytnúť informácie týkajúce sa presunov hydiny a vajec, ktorých transport vykonávala alebo s nimi obchodovala, a informovať o všetkých okolnostiach vzťahujúcich sa na tieto informácie.

§ 11

(1) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ schvaľuje použitie dezinfekčných prostriedkov a ich koncentrácií.

(2) Mechanická očista a dezinfekcia musia byť vykonané pod úradným dozorom

- a) podľa pokynov úradného veterinárneho lekára,
- b) v súlade s postupom očisty a dezinfekcie infikovaného chovu uvedeným v prílohe č. 3.

§ 12

Odbery vzoriek na laboratórne vyšetrenie na určenie prítomnosti vírusu klasického moru hydiny musia byť vykonané v súlade s pokynmi uvedenými v prílohe č. 4.

§ 13

Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ v súčinnosti s orgánmi štátnej správy¹⁶⁾ a samosprávy¹⁷⁾ informuje osoby nachádzajúce sa v ochranných pásmach a pásmach dohľadu o platných obmedzeniach¹⁸⁾ a urobí všetky potrebné rozhodnutia na primerané zavedenie opatrení.

§ 14

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa autorizuje¹⁹⁾ národné referenčné laboratórium,

- a) ktoré má k dispozícii zariadenie a špecializovaný personál, ktoré mu umožnia ohodnotenie patogenity izolátov vírusu klasického moru hydiny v súlade s prílohou č. 4 časťou H, ako aj identifikáciu vírusov klasického moru hydiny typu A a subtypu H5 alebo H7,
- b) ktoré je zodpovedné za koordináciu diagnostických metód podľa tohto nariadenia a ich používanie schválenými laboratóriami na území Slovenskej republiky.²⁰⁾

(2) Národné referenčné laboratórium koordinuje štandardy a diagnostické metódy, používanie reagensí a testovanie vakcín, kontroluje reagentie používané štátnymi veterinárnymi laboratóriami. Národné referenčné laboratórium Slovenskej republiky uvedené v prílohe č. 5 bode II spolupracuje s národnými referenčnými laboratóriami členských štátov uvedenými v prílohe č. 5 bode I a s referenčným laboratóriom Európskeho spoločenstva uvedeným v prílohe č. 6 bode A.

(3) Na účely koordinácie štandardov a diagnostických metód ustanovených pre štátne veterinárne laboratóriá²¹⁾ na diagnostiku klasického moru hydiny v členskom štáte, národné referenčné laboratórium

- a) môže dodávať diagnostické reagentie štátnym veterinárnym laboratóriám,
- b) kontroluje kvalitu všetkých diagnostických reagensí používaných v štátnych veterinárnych laboratóriách,
- c) periodicky organizuje porovnávacie testy,

- d) uchováva izoláty vírusu klasického moru hydiny pochádzajúce z potvrdených prípadov,
- e) potvrdzuje pozitívne výsledky získané v štátnych veterinárnych laboratóriách.

(4) Ak národné referenčné laboratórium Slovenskej republiky získa štatút referenčného laboratória Európskeho spoločenstva, musí plniť úlohy a povinnosti uvedené v prílohe č. 6 bode 3.

(5) Ústav kontroly veterinárnych liečiv kontroluje a schvaľuje vakcíny pred ich uvedením na trh.²²⁾

§ 15

(1) Vakcinácia proti klasickému moru hydiny vakcínami povolenými štátnou veterinárnou a potravinovou správou môže byť uskutočnená len ako doplnok protinákazových opatrení prijatých pri výskyte choroby a v súlade s odsekom 2.

(2) Rozhodnúť o nariadení vakcinácie ako doplnku protinákazových opatrení môže štátna veterinárna a potravinová správa v spolupráci s Európskou komisiou; toto rozhodnutie je založené predovšetkým na týchto kritériách:

- a) koncentrácia hydiny v postihnutej oblasti,
- b) vlastnosti a zloženie vakcíny, ktorá má byť použitá,
- c) spôsoby kontroly distribúcie, skladovania a použitia vakcín,
- d) druhy a kategórie hydiny, ktoré musia byť vakcinované,
- e) zóny, v ktorých vakcinácia musí byť vykonaná.

(3) Rozhodnutie núdzovo vakcinovať okolo ohniska infekcie môže byť prijaté štátnou veterinárnou a potravinovou správou po oznámení Európskej komisii a za predpokladu, že nie sú narušené základné záujmy Európskeho spoločenstva. Toto rozhodnutie bude znovu prešetrované v rámci Stáleho veterinárneho výboru.

(4) Ak štátna veterinárna a potravinová správa nariadi núdzovú vakcináciu podľa odsekov 1 až 3 vo vymedzenej časti územia, status ostatného územia nie je zmenený za predpokladu, že opatrenia týkajúce sa zákazu presunov vakcinovaných zvierat sú účinné po dobu ustanovenú Európskou komisiou.

§ 16

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa vypracuje pohotovostný plán špecifikujúci opatrenia, ktoré sa budú realizovať v prípade vypuknutia choroby klasického moru hydiny; tento plán musí umožniť prístup k budovám, zariadeniam, personálu a všetkému ďalšiemu príslušnému materiálu, nevyhnutnému na rýchlu a účinnú eradikáciu ohniska.

(2) Kritériá, ktoré sa majú použiť pri vypracovaní plánu podľa odseku 1, sú uvedené v prílohe č. 7.

(3) Plán vypracovaný v súlade s kritériami vymenovanými v prílohe č. 7 štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii.

§ 17

V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 môžu odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušnými orgánmi⁴⁾ kontroly na mieste v Slovenskej republike. Pri týchto kontrolách môžu kontrolovať reprezentatívny počet prevádzkarní, aby sa presvedčili, či príslušné úrady kontrolujú, či

prevádzkarne spĺňajú požiadavky tohto nariadenia. Príslušné orgány,⁴⁾ iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto expertom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu, ako príslušnému orgánu.

§ 18
Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Týmto nariadením vlády sa transponuje smernica Rady 92/40/EHS z 19. mája 1992, ktorou sa zavádzajú opatrenia Európskeho spoločenstva na kontrolu moru hydiny (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 167, 22. 6. 1992, str. 1).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

SCHVALOVANIE PRESUNOV VAJEC Z CHOVU

Povolenie vydané regionálnou veterinárnou a potravinovou správou na presun vajec z podozrivého chovu podliehajúceho ustanoveniam § 4 ods. 2 písm. e) do zariadenia schváleného na spracovanie a ošetrovanie vaječných produktov v súlade s osobitným predpisom¹⁾ (ďalej len ako „určené zariadenie“) musí spĺňať tieto podmienky:

1. na to, aby mohli byť vajcia odsunuté z chovu podozrivého z nakazenia, musia
 - a) vyhovovať požiadavkám ustanoveným v osobitnom predpise,²⁾
 - b) byť odoslané priamo z chovu podozrivého z nakazenia do určeného zariadenia; každá zásielka musí byť pred odoslaním zapečatená úradným veterinárnym lekárom chovu podozrivého z nakazenia a musia zostať zapečatené počas celého transportu až do určeného zariadenia,
2. úradný veterinárny lekár chovu podozrivého z nakazenia informuje príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu určeného zariadenia o svojom úmysle zaslať do tohto zariadenia vajcia,
3. príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa, do ktorej pôsobnosti určené zariadenie patrí, nariadi, aby
 - a) vajcia uvedené v bode 1 písm. b) boli držané izolovane od ostatných vajec od doby ich príchodu až do doby ošetrovania,
 - b) škrupiny týchto vajec boli považované za vysoko rizikový materiál a aby bolo s nimi nakladané podľa osobitného predpisu,³⁾
 - c) obalový materiál, použité dopravné prostriedky na prepravu vajec uvedené v bode 1 písm. b) a všetky miesta, s ktorými vajcia prišli do styku, boli vyčistené a dezinfikované takým spôsobom, aby bol vírus klasického moru hydiny zničený,
 - d) úradný veterinárny lekár chovu podozrivého z nakazenia bol informovaný o všetkých zásielkach ošetrovaných vajec.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

PRACOVNÝ POSTUP MECHANICKEJ OČISTY A DEZINFEKČIE INFIKOVANÉHO CHOVU

A. Predbežná očista a dezinfekcia

1. Po odstránení kadáverov hydiny na účel deštrukcie maštalné priestory, kde bola ustajnená hydina, a všetky časti ostatných budov, ohrád atď. kontaminované v priebehu zabitia alebo pri prehliadke po smrti (post mortem) musia byť ošetrené dezinfekčným prostriedkom schváleným na použitie v súlade s ustanovením § 11.
2. Všetky časti tiel hydiny a vajec, ktoré by mohli kontaminovať budovy, ohrady, náradie atď., musia byť starostlivo zozbierané a zničené spolu s kadávermi.
3. Použitý dezinfekčný prostriedok musí zostať na ošetrovanom povrchu najmenej 24 hodín.

B. Záverečná očista a dezinfekcia

1. Tuk a nečistota sa musia odstrániť zo všetkých povrchov aplikáciou odmasťujúceho prostriedku a potom umyté vodou.
2. Po umytí vodou uvedenom v bode 1 treba všetko znova ošetriť dezinfekčným prostriedkom.
3. Po siedmich dňoch musia byť miesta ošetrené odmasťujúcim prostriedkom opláchnuté studenou vodou, ošetrené dezinfekčným prostriedkom a znovu opláchnuté vodou.
4. Použitá podstielka a hnoj musia byť ošetrené spôsobom, ktorý je schopný usmrtiť vírus. Toto sa musí vykonať najmenej jedným z týchto spôsobov:
 - a) spálením alebo ošetrením parou pri teplote 70 °C,
 - b) zakopaním do takej hĺbky, aby sa zabránilo prístupu rôznej zveri a voľne žijúcich vtákov,
 - c) uložením do hromád, ktoré sú zvlhčené (ak je to nevyhnutné na uľahčenie fermentácie) a prikryté tak, aby v nich bola udržiavaná teplota dosahujúca 20 °C; zostávajú prikryté 42 dní takým spôsobom, aby sa zabránilo prístupu zveri a voľne žijúcich vtákov.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

DIAGNOSTICKÉ METÓDY NA POTVRDENIE A DIFERENCIÁLNU DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY

A. Všeobecné ustanovenia

Ďalej uvedené metódy izolácie a typizácie vírusov klasického moru hydiny sa musia považovať za orientačné a za minimá, ktoré treba použiť na diagnostiku choroby.

Na účely diagnostických metód na potvrdenie a diferenciálnu diagnostiku pod pojmom klasický mor hydiny sa rozumie infekcia hydiny vyvolaná akýmkoľvek vírusom klasického moru hydiny A, ktorý má u kurčiat vo veku šiestich týždňov index intravenózneho patogenity vyšší než 1,2 alebo akákoľvek infekcia vyvolaná vírusmi klasického moru hydiny typu A podtypu H5 alebo H7, u ktorých bola pomocou sledovania sekvencie nukleotidov preukázaná prítomnosť početných základných aminokyselín v úrovni miesta zlomu pre hemaglutinín.

B. Odber a ošetrovanie vzoriek

1. Odber vzoriek

Výtery z kloaky (alebo trusu) a tracheálne výtery od chorej hydiny; trus alebo obsahy čriev, mozog, trachea, pľúca, pečeň, slezina a iné, zreteľne postihnuté orgány z čerstvých hydínových kadáverov.

2. Ošetrovanie vzoriek

Orgány a tkanivá uvedené v bode 1 sa môžu združovať tak, aby trus bol vyšetrený oddelene. Výtery musia byť umiestnené do dostatočného množstva roztoku s antibiotikami, aby bolo zaistené ich úplné ponorenie. Vzorky trusu a orgánov musia byť homogenizované (pomocou uzatvoreného homogenizátora alebo paličky a trecej misky so sterilným pieskom) v médiu s antibiotikami tak, aby sa získala 10-20 % suspenzia (hmotnosť/objem) v médiu. Suspenzia sa nechá stáť približne 2 hodiny pri teplote miestnosti (alebo dlhší čas pri 4 °C), potom sa centrifuguje (napríklad 800-1000 otáčok/min. počas 10 minút).

3. Médium s antibiotikami

Rôzne laboratória používali s úspechom rôzne zloženia médií s antibiotikami; národné laboratória môžu poskytnúť potrebné odporúčania príslušnej krajine. Pre vzorky trusu sú nutné vyššie koncentrácie antibiotík. Typické je toto zloženie: 10 000 jednotiek/ml penicilínu, 10 mg/ml streptomycínu, 0,25 mg/ml gentamycínu a 5 000 jednotiek/ml mycostatínu vo fosfátovom pufovanom roztoku (STP). Pre tkanivá a tracheálne výtery môžu byť tieto množstvá päťkrát nižšie. Pre kontrolu chlamýdií je povolený prídavok 50 mg/ml oxytetracyklínu. Na prípravu média je nutné, aby bolo po pridaní antibiotík skontrolované pH a bolo upravené medzi 7,0 a 7,4.

C. Izolácia vírusu

Do alantoidnej dutiny najmenej 4 embryí slepačích vajec inkubovaných 8 až 10 dní sa inokuluje 0,1 až 0,2 ml číreho supernatantu. Ideálne by tieto vajcia mali pochádzať z krdla bez špecifických patogénov (SPF), ale keď to nie je možné, pripúšťa sa používať vajcia pochádzajúce z krdla, v ktorom nebol zistený výskyt protilátok proti vírusu klasického moru hydiny. Inokulované vajcia sú inkubované pri 37 °C a sú denne presvecované. Postupne musia byť vajcia s uhynutými alebo hynúcimi embryami a všetky ostatné vajcia po šiestich dňoch inokulácie schladené na 4 °C a ich alantoidná/amniová tekutina sa vyšetruje na hemaglutiníny. Keď nedôjde k hemaglutinácii, uvedený postup sa opakuje, pričom sa ako inokulum používa neriedená alantoidná/amniová tekutina.

V prípade hemaglutinácie musí byť kultiváciou vylúčená prítomnosť baktérií. Ak sú baktérie prítomné, môže sa tekutina filtrovať cez membránový ultrafilter 450 nm s dodatočným pridaním antibiotík; inokulácia kuracích embryí sa vykonáva podľa uvedeného opisu.

D. Diferenciálna diagnostika

1. Predbežná diferenciácia

Vzhľadom na to, že je dôležité čo najskôr realizovať protinákazové opatrenia proti klasickému moru hydiny na účel obmedzenia šírenia vírusu, každé štátne veterinárne laboratórium by malo byť schopné identifikovať každý izolovaný hemaglutinujúci vírus ako vírus klasického moru hydiny subtypu H5 alebo H7 okrem vírusu pseudomoru hydiny. Hemaglutinujúce tekutiny budú použité v hemaglutinačnom teste, ktorý je opísaný v ďalšom texte. Pozitívna inhibícia, t. j. 24 alebo vyššia, pomocou polyklonálnych antisér špecifických pre subtyp H5 alebo H7 klasického moru hydiny A, pri titre minimálne 29, môže slúžiť na predbežnú identifikáciu umožňujúcu začatie dočasných opatrení tlmenia.

2. Potvrdenie

Za predpokladu, že existuje 13 subtypov hemaglutinínu a 9 neuraminidázových subtypov vírusov klasického moru hydiny a že každý z týchto subtypov má varianty, nie je pre národné referenčné laboratórium možné ani rentabilné uchovávať antiséra, ktoré by umožnili úplnú antigénnu charakterizáciu izolátov klasického moru hydiny. Ale národné referenčné laboratórium by malo

- a) potvrdiť, že izolát je vírus A klasického moru hydiny, použitím dvojitého imunodifúzneho testu na detekciu skupiny antigénov (ak národné referenčné laboratórium dáva prednosť imunofluorescencii alebo metóde ELISA, môže ju použiť na detekciu skupiny antigénov),
- b) určiť, či izolát patrí alebo nepatrí k subtypu H5 alebo H7,
- c) vykonať test na vyšetrenie indexu intravenózneho patogenity u kurčiat vo veku šiestich týždňov podľa metódy opísanej v príslušnej časti. Index intravenózneho patogenity vyšší než 1,2 naznačuje prítomnosť vírusu, vyžaduje kompletné použitie opatrení tlmenia choroby (bolo by vhodné, keby národné referenčné laboratórium vykonalo aj testy na určenie schopnosti izolátu vytvárať v bunčných kultúrach plaky).

Národné referenčné laboratórium musí okamžite postúpiť všetky izoláty klasického moru hydiny a izoláty subtypu H5 a H7 referenčnému laboratóriu Európskeho spoločenstva na účel kompletnej identifikácie.

3. Ďalšia typizácia a charakteristika izolátov

Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva musí získať od národného referenčného laboratória každý hemaglutinujúci vírus na účel doplnenia antigénnych a genetických štúdií umožňujúcich lepšie pochopiť epizootológiu choroby (alebo chorôb) vo vnútri Európskeho spoločenstva v rámci kompetencií a úloh referenčného laboratória Európskeho spoločenstva.

Okrem svojich funkcií referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva musí vykonať kompletnú antigénnu typizáciu u všetkých získaných vírusov klasického moru hydiny. Čo sa týka vírusov H5 a H7, ktorých indexy intravenózneho patogenity nepresahujú 1,2, musia u nich byť rovnako zistené sekvencie nukleotidov hemaglutinačného génu na účel zistenia prítomnosti pomnoženia základných aminokyselín v mieste zlomu hemaglutinačného proteínu.

E. Sérologické testy na detekciu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny

1. V priebehu eradikačných programov, u ktorých je už stanovený subtyp H vírusu zodpovedného za ochorenie, alebo keď je ako antigén použitý homologný vírus, môže sa pristúpiť k sérologickej kontrole na účel dôkazu infekcie pomocou testov inhibície hemaglutinácie podľa metódy opísanej ďalej.

Ak subtyp hemaglutinínu nie je známy, prítomnosť infekcie vyvolanej vírusom klasického moru hydiny A môže byť preukázaná detekciou protilátok vytvorených proti špecifickým skupinovým antigénom.

Na tento účel sa vykonáva buď dvojitý imunodifúzny test, alebo ELISA test (jednou z nevýhod tohto testu je špecifickosť hostiteľov, pretože test závisí od detekcii imunoglobulínov hostiteľa). U vodnej hydiny, ak nie je známy subtyp, sú zriedkakedy pozitívne výsledky dvojitých imunodifúzných testov; v tomto prípade možno vyšetrovať takúto hydinu len na detekciu prítomnosti protilátok k subtypom H5 a H7.

2.

a) Vzorky

Krvné vzorky sa musia odobrať z celého krdla hydiny, ak je v krdli menej než 20 kusov hydiny, a od 20 kusov hydiny z väčších krdľov (to poskytuje 99 %-nú pravdepodobnosť zistenia najmenej jedného pozitívneho séra, keď je 25 % alebo viac kusov hydiny v krdle pozitívnych, a to bez ohľadu na veľkosť krdla). Pre test je vhodné krv hemaglutinovať a oddeliť sérum.

b) Vyšetrenie na protilátky

Bolo by vhodné vyšetrovať schopnosť individuálnych vzoriek séra inhibovať hemaglutinujúci antigén vírusu klasického moru hydiny v štandardných testoch inhibície hemaglutinácie.

Neexistuje jednotný názor na otázku, či je vhodné používať v teste na inhibíciu hemaglutinácie štyri alebo osem hemaglutinujúcich jednotiek. Zdá sa, že obe riešenia sú platné a výber by sa mal ponechať na ľubovôli národného referenčného laboratória.

Ak použitý antigén ovplyvňuje hladinu, pri ktorej sa sérum považuje za pozitívne - pri 4 hemaglutinujúcich jednotkách sa považujú za pozitívne všetky séra, ktorých titer sa rovná 2^4 alebo je vyšší, pri 8 hemaglutinujúcich jednotkách všetky séra, ktorých titer je 2^3 alebo vyšší ako 2^3 .

F. Hemaglutinačný test (HA)

1. Ingrediencie

- a) Izotonický pufrovaný fosfátový roztok (STP) (0,05M) - pH medzi 7,0 a 7,4.
- b) Odoberie sa zmes červených krviniek pochádzajúcich najmenej od troch sliepok bez špecifikovaných patogénov (keď nie sú k dispozícii, odoberie sa krv od hydiny pravidelne kontrolovanej a uznanej bez výskytu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny); krvinky sa dajú do rovnakého objemu Alseverovho roztoku. Pred použitím sa krvinky 3x premyjú v STP. Pre ďalší test sa odporúča 1%-ná suspenzia (hematokritová hodnota) v STP.
- c) Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva dodá alebo odporučí ako štandardný antigén nízko virulentný vírus H5 a H7.

2. Metóda

- a) Do každej jamky doštičky na mikrometódu z plastu (s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.
- b) Do prvej jamky sa aplikuje 0,025 ml vírusovej suspenzie (t. j. alantoidnej tekutiny).
- c) Použije sa mikrozriedovač alebo sa pripraví dvojnásobné sériové riedenie vírusu z jamky do jamky (1:2 až 1:4096).
- d) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml STP.
- e) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krviniek.

- f) Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri teplote 4 °C.
- g) Doštičky sa posudzujú za 30 až 40 minút, len čo je dokončená kontrolná sedimentácia. Na posúdenie sa doštička nakloní, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť „toku“ krviniek vo forme slzy. V jamkách bez hemaglutinácie by mali krvinky prúdiť v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách bez vírusu.
- h) Hemaglutinačný titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu, ktoré vyvoláva aglutináciu krviniek. Toto zriedenie sa môže považovať za zriedenie obsahujúce jednu hemaglutinujúcu jednotku. Presnejšia metóda na stanovenie hemaglutinačného titru spočíva vo vykonaní testov HA s vírusom pochádzajúcim z úplnej stupnice počiatočného riedenia typu 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 atď. Táto metóda sa odporúča na presnú prípravu antigénu určeného na test inhibície hemaglutinácie.

G. Test inhibície hemaglutinácie (HI)

1. Ingrediencie

- a) Pufrovaný fosfátový roztok (STP).
- b) Alantoidná tekutina obsahujúca vírus, zriedená v STP a obsahujúca 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek v 0,025 ml.
- c) Kuracie 1%-né červené krvinky.
- d) Kontrolné negatívne kuracie sérum.
- e) Kontrolné pozitívne sérum.

2. Metóda

- a) Do každej jamky plastovej doštičky pre mikrometódu (jamky s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.
- b) Do prvej jamky doštičky sa aplikuje 0,025 ml séra.
- c) Na prípravu dvojnásobných zriedení séra z jamky do jamky sa používa mikrozriedovač.
- d) Pridá sa 0,025 ml nariadenej alantoidnej tekutiny obsahujúcej 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek.
- e) Premieša sa ľahkými poklepmi a doštička sa nechá minimálne 60 minút stáť pri teplote 4 °C alebo minimálne 30 minút pri teplote miestnosti.
- f) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1% krviniek.
- g) Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri teplote 4 °C.
- h) Doštičky sa posudzujú za 30-40 minút, len čo sa skončí sedimentácia kontrolných krviniek. Posudzuje sa naklonením doštičky, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť „toku“ vo forme slzy, ktorý sa pohybuje v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách obsahujúcich len krvinky (0,025 ml) a STP (0,05 ml).
- i) HI titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu antiséra, ktoré spôsobí úplnú inhibíciu 4 alebo 8 jednotiek vírusu (do každého HI testu sa musí zaradiť titrácia HA na účel potvrdenia prítomnosti požadovaného počtu hemaglutinujúcich jednotiek).
- j) Platnosť výsledkov závisí od získania titru nižšieho než 2³ pre 4 hemaglutinujúce jednotky alebo 2² pre 8 hemaglutinujúcich jednotiek s kontrolným negatívnym sérom a od získania titru o jedno zriedenie bezprostredne vyššie alebo bezprostredne nižšie v pomere ku známemu titru kontrolného pozitívneho séra.

H. Index intravenózneho patogenity (IVPI)

- 1. Infekčná alantoidná tekutina z najnižšej úrovne pasáže, ktorá je k dispozícii, prednostne z pôvodného izolátu bez predchádzajúcej selekcie, sa zriedi v sterilnom fyziologickom roztoku na 10⁻¹.
- 2. 0,1 ml zriedeného vírusu sa aplikuje intravenózne 10 kurčatám vo veku šiestich týždňov (použitá hydina musí byť bez výskytu špecifických patogénov).
- 3. Kurčatá sa 10 dní vyšetrujú v intervale každých 24 hodín.

4. Pri každom pozorovaní sa každému jedincovi pridelí koeficient: 0 = normálny, 1 = chorý, 2 = ťažko chorý, 3 = uhynutý.
5. Výsledky sa zapisujú a index sa vypočíta podľa ďalej uvedeného príkladu:

Klinické príznaky	Dni po aplikácii										Celkové skóre	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Normálne	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12x0= 0
Choré	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6x1= 6
Ťažko choré*)	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	6x2= 12
Uhynuté	0	2	6	8	10	10	10	10	10	10	10	76 x 3 = 228
											Celkom = 246	
Index = priemerný výsledok pre zviera a pre pozorovanie = 246/100 = 2,46												
*) Toto klinické hodnotenie sa vykonáva subjektívne, ale normálne sa predpokladá, že u hydiny možno pozorovať niekoľko príznakov: dýchacie ťažkosti, skleslosť, hnačka, cyanóza holých častí kože alebo lalôčikov, opuch prednej časti alebo celej hlavy, nervové poruchy.												

I. Hodnotenie kapacity tvorby plakov

- Všeobecne sa dáva prednosť použitiu takej stupnice riedenia vírusu, aby sa získal optimálny počet plakov na doštičke. Malo by postačovať desaťnásobné riedenie v STP dosahujúce až 10^{-7} .
- V Petriho miskách s priemerom 5 cm sa pripravujú súvislé monovrstvy embryonálnych kuracích buniek alebo vhodných líniových buniek (napr. Madin-Darby oblička z HD).
- Do každej z dvoch Petriho misiek sa pridá 0,2 ml každého zriedeného vírusu a vírus sa nechá absorbovať v pokoji 30 minút.
- Po trojnásobom premytí v STP sú infikované bunky znovu prekryté vhodným médiom obsahujúcim 1 % agaru (hmotnosť/objem) a prípadne 0,01 mg/ml trypsínu. Je dôležité nepridávať do prekrývajúceho média žiadne sérum.
- Po 72-hodinovej inkubácii pri teplote 37 °C by mali plaky dosiahnuť dostatočnú veľkosť. Na účel ľahšieho pozorovania sa odstráni agarová pokrývka a jednovrstvová kultúra sa odfarbí kryštáľvioletou (0,5 % hmotnosť/objem) v 25 % (objem/objem) etanole.
- Pokiaľ sú vírusy inkubované v médiu, ktoré obsahuje trypsín, musia všetky vírusy vytvárať jasné plaky. Keď prekrývajúce médium neobsahuje trypsín, tvoria plaky len vírusy, ktoré sú virulentné pre kurčatá.

J. Dvojitá imunodifúzia

Na dôkaz prítomnosti vírusu klasického moru hydiny typu A sa uprednostňuje aj použitie metódy, ktorou možno preukázať, že nukleokapsida alebo antigény matrice sú spoločné všetkým vírusom klasického moru hydiny A. Táto metóda sa používa v testoch dvojitej imunodifúzie, u ktorej sa predpokladá buď príprava koncentrovaného vírusu, alebo extrakty infikovaných chorio-alantoidových membrán.

Vhodná príprava koncentrovaného vírusu sa môže urobiť jednoduchou centrifugáciou infekčnej alantoidnej tekutiny pri zvýšených obrátkach a popraskaním vírusu, v dôsledku čoho sa uvoľnia vnútorné nukleokapsidy, alebo na získanie antigénov matrice ošetrením detergentom na báze sarkozinát lauroylu sodného. Rovnako sa môže použiť precipitácia v kyseline pridaním 1N HCl k infekčnej alantoidnej tekutine na získanie finálneho pH medzi 3,5

a 4,0, potom nasleduje ochladenie na 0 °C počas minimálne jednej hodiny s následnou pomalou centrifugáciou pri 1 000 otáčkach/min. počas desiatich minút.

Supernatant sa odleje a precipitát obsahujúci vírus sa resuspenduje v minimálnom objeme pufrovaného sarkozyl-glycínu (1% sarkozinát-lauroyl sodný pufrovaný na pH 9,0 s 0,5 M roztokom glycínu). Tieto prípravky obsahujú súčasne nukleokapsidy aj antigény matrice.

Beard (1970) opísal prípravu antigénu bohatého na nukleokapsidy z chorio-alantoidných membrán odobraných z infikovaných vajec. Pre túto metódu treba odobrať chorioalantoidné membrány z infikovaných vajec, ktoré vykazujú pozitívny výsledok hemaglutinácie. Membrány sa rozdrví alebo homogenizujú, potom sa trikrát zmrazia a rozmrazia a následne centrifugujú pri 1 000 otáčkach/min. počas desiatich minút. Sediment sa odstráni a supernatant je ošetrený 0,1 % formolom, aby mohol byť použitý ako antigén.

Každý z oboch antigénov môže byť použitý v testoch dvojitej imunodifúzie za použitia 1 % agarózy alebo gelózy, alebo gelov obsahujúcich 8,0 % chloridu sodného získaného z 0,1 M pufrovaného fosfátu s pH 7,2. Prítomnosť vírusu klasického moru hydiny A je potvrdená líniami precipitácie vytvorenými antigénom použitým v teste a antigénom, o ktorom je známe, že je pozitívny, proti rovnako pozitívnemu antiséru, precipitačné línie sa spoja a vytvoria tak totožnú líniu.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

I. ZOZNAM NÁRODNÝCH LABORATÓRIÍ NA DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY

Belgicko	Inštitút national de recherches vétérinaires Groeselenberg 99 B- 11 80 Bruxelles
Dánsko	National Veterinary Laboratory Poultry Disease Division Hangvej 2 DK-8200 Aarhus N
Francúzsko	Centre national d'études vétérinaires et alimentaires - Laboratoire central de recherches avicoles et porcines BP53 F-22440 Ploufragan
Írsko	Veterinary Research Laboratory Abbotstown Castleknock, IRL-Dublin 15
Taliansko	Istituto Patologie Aviare, Facolt di Medicina Veterinaria, Universit di Napoli, via Aniezzo, Falcone 394, I-80127 Napoli F Delpino 1
Luxembursko	Inštitút national de recherches vétérinaires Groeselenberg 99 B- 11 80 Bruxelles
Nemecko	Inštitút für Kleintierzucht der Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft, Braunschweig-Völkenrode, Postfach 280, D-3100 Celle
Holandsko	Centraal Diergeneeskundig Instituut Vestiging Virologie Houtribweg 39 NL-8221 RA Lelystad
Portugalsko	Laboratório Nacional de Investigacao Estrada de Benfica 701 P-1500 Lisboa
Grécko	Institute of Infections and Parasitological Diseases, 66, 26th October Street, 546 27 Thessaloniki
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	Central Veterinary Laboratory, New Haw, UK - Weybridge, Surrey KT15 3 NB
Španielsko	Centro Nacional de Referencia para la Peste Aviar es el Laboratorio Nacional de Sanidad y Producción Animal de Barcelona Zona Franca, Circunvalación - Tramo 6 Esquina Calle 3 Barcelona
Rakúsko	Bundesanstalt für Virusseuchenbekämpfung, Wien - Hetzendorf
Fínsko	Eläinlääkintä - ja elintarvikelaitos, Helsinki/Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Helsingfors
Švédsko	Statens veterinärmedicinska anstalt, Uppsala

II. NÁRODNÉ REFERENČNÉ LABORATÓRIUM NA DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Štátny veterinárny ústav

Pod dráhami 918

960 86 Zvolen

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

**REFERENČNÉ LABORATÓRIUM EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA NA DIAGNOSTIKU
KLASICKÉHO MORU HYDINY**

A. Sídlo laboratória

Central Veterinary Laboratory

New Haw

UK - Weybridge

Surrey KT 15 3NB

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

B. Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva na diagnostiku klasického moru hydiny má tieto kompetencie a úlohy:

1. na základe konzultácií s Európskou komisiou koordinovať diagnostické metódy klasického moru hydiny v členských štátoch predovšetkým formou
 - a) špecifikácie, udržovania a dodávania kmeňov vírusu klasického moru hydiny pre sérologické testy a prípravu antiséra,
 - b) dodávania štandardných sér a iných referenčných reagensí národným referenčným laboratóriám na účel štandardizácie testov a reagensí používaných v každom členskom štáte,
 - c) zriaďovania a udržovania zbierky kmeňov a izolátov vírusu klasického moru hydiny,
 - d) periodického organizovania komparatívneho testovania diagnostických postupov v Európskom spoločenstve,
 - e) zhromažďovania a porovnávanie údajov a informácií týkajúcich sa používaných diagnostických metód a výsledkov testov uskutočnených v Európskom spoločenstve,
 - f) charakterizácie izolátov vírusu klasického moru hydiny najpokrokovejšími metódami na účel umožnenia lepšieho pochopenia epizootológie klasického moru hydiny,
 - g) sledovania vývoja situácie na celom svete vzhľadom na dohľad, epizootológiu a prevenciu klasického moru hydiny,
 - h) vykonávania odborných posudkov pre vírus klasického moru hydiny a pre iné vírusy, ktorých sa to týka, na účel umožnenia rýchlej diferenciálnej diagnostiky,
 - i) získavania podrobnejších znalostí o príprave a používaní imunologických veterinárnych prípravkov používaných na eradikáciu a tlmenie klasického moru hydiny,
2. poskytovať aktívnu pomoc pri identifikácii ohnísk klasického moru hydiny v členských štátoch formou štúdia izolátov vírusu, ktoré jej boli zaslané na účel potvrdenia diagnózy, charakteristiky a epizootologických štúdií. Laboratórium by malo byť predovšetkým schopné analyzovať sekvenciu nukleotidov na účel umožnenia určenia sekvencie aminokyselín odčítaných v mieste zlomu molekuly hemaglutinínu vírusov klasického moru hydiny subtypu H5 alebo H7,
3. uľahčiť prípravu alebo doškoľovanie odborníkov na laboratórnu diagnostiku na účel harmonizácie diagnostických metód v celom Európskom spoločenstve.

Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

POŽIADAVKY NA POHOTOVOSTNÉ PLÁNY

Pohotovostné plány musia spĺňať minimálne tieto kritériá:

1. vytvorenie krízovej jednotky na národnej úrovni určenej na koordináciu všetkých opatrení pri tlmení výskytu klasického moru hydiny,
2. zoznam regionálnych pohotovostných stredísk vybavených primeranými zariadeniami na koordináciu kontrolných opatrení na miestnej úrovni,
3. podrobné informácie o osobách zodpovedných za pohotovostné opatrenia a o ich kvalifikácii a zodpovednosti,
4. možnosti pre všetky miestne pohotovostné strediská rýchle kontaktovať osoby alebo organizácie, ktorých sa choroba priamo alebo nepriamo týka,
5. dostupnosť nevyhnutného vybavenia a materiálu na riadny výkon naliehavých opatrení,
6. presné inštrukcie týkajúce sa akcií, ktoré treba podniknúť v prípade, že dôjde k podozreniu alebo že je potvrdená infekcia alebo kontaminácia, vrátane prostriedkov na deštrukciu kadáverov,
7. vzdelávacie programy na účel aktualizácie a rozvoja poznatkov týkajúcich sa terénnych a administratívnych postupov,
8. diagnostické laboratóriá musia disponovať zariadeniami na postmortálne vyšetrenie, nevyhnutnými kapacitami na sérologické, histologické a iné vyšetrenie, a aktualizáciou rýchlych diagnostických metód (na tento účel je vhodné vyhlásiť pokyny týkajúce sa rýchleho transportu vzoriek),
9. upresnenia, ktoré sa týkajú množstva vakcín proti klasickému moru hydiny, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre prípad výkonu núdzovej vakcinácie,
10. musia byť nariadené legislatívne ustanovenia na zavedenie pohotovostných plánov.

- 1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z. o zdravotných podmienkach pri výmenách hydiny a násadových vajec s členskými štátmi, pri ich premiestňovaní a dovoze z tretích krajín.
- 2) § 2 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.
- 3) § 14 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.
- 4) § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 5) § 10 ods. 3 až 5 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 6) § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.
- 7) § 8 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 8) § 2 písm. h) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.
- 9) § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.
- 10) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z. o hygienických požiadavkách a požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní vaječných výrobkov na trh.
- 11) § 2 písm. g) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z.
- 12) § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/ 2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri uvádzaní na trh čerstvého hydinového mäsa, jeho výmenách s členskými štátmi a dovozoch z tretích krajín.
- 13) § 8 ods. 3 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.
- 14) § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.
- 15) § 19 ods. 3, § 35 ods. 1 písm. e) zákona č. 488/2002 Z. z.
- 16) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 17) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z.
- 18) § 15 ods. 7 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 19) § 6 ods. 2 písm. n) zákona č. 488/2002 Z. z.
- 20) § 14 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 21) § 14 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 22) § 9 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z. o hygienických požiadavkách a požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní vaječných výrobkov na trh.
- 2) Príloha č. 2 časť D k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z.
- 3) § 2 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 279/ 2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

